

Guido de Baere

Dankwoord ter gelegenheid van het aanbieden van het Huldeboek

3 december 2010

Beste collega's, vrienden en sympathisanten van het Ruusbroecgenootschap,

Eigenlijk ben ik wel blij met dit boek, hoewel tegelijk de vraag mij kwelt of ik dat verdiend heb. Hoe dan ook, ik wil het als een gunst aanvaarden, een genade. Met de spanning tussen genade en verdienste zitten we meteen in het hart van de spiritualiteit en van de theologie. Denk maar aan de polemiek daaromtrent tussen Rooms en Gereformeerd. U ziet hoe pertinent het studieobject van het Ruusbroecgenootschap is.

Ik wil met heel mijn hart de collega's bedanken die ervoor gezorgd hebben dat dit boek er gekomen is. Wie de initiatiefnemer is, weet ik niet maar hij of zij – ik wil alle mogelijkheden openhouden – weet dat wel. Aan die persoon mijn eerste dank. Wat ik wel weet is dat de collega's Kees Schepers en Frans Hendrickx heel wat van hun kostbare tijd aan het verzamelen van de artikelen en het persklaar maken van het boek hebben besteed. En dat al die tijd niet steeds een aangename verpozing is geweest, dat weet iedere redacteur van verzamelwerken. Kees en Frans, dank je wel! Ook wil ik alle auteurs bedanken die een bijdrage hebben geleverd. Ook in dezen is mijn niet-weten groot. Van enkelen vermoed ik wel dat ze iets geschreven hebben. Maar wat? Van anderen weet ik niet eens dat ze een bijdrage hebben geleverd. U ziet, het Ruusbroecgenootschap is sterk in geheimhouding en heeft niet te lijden onder Wikileaks. Ik houd het boek nu nog even gesloten om de spanning erin te houden.

Eigenlijk is dit nu de derde keer dat mij een viering te beurt valt. De eerste keer was dat bij mijn emeritaat en de voltooiing van Ruusbroecs *Opera Omnia* in september 2006, een tweede keer toen collega Fons van Buuren samen met José van Aelst en Annemeike Tan een bijzondere geste van dank hebben georganiseerd vanuit het Noorden. Dat was in juni 2007. Jammer genoeg was ik toen net met vakantie in de Provence en heb die geste via plaatsvervaarders moeten meemaken en beantwoorden. Thom Mertens en Frank Willaert zijn zo goed geweest mij te vertegenwoordigen.

Aangezien een viering als deze en de voorgaande, hoe vriendelijk die ook verlopen, ook steeds een zachte suggestie inhouden om nu maar te gaan en plaats te maken voor jong talent, besluit ik dat ik erg koppig ben. En toen ik de toespraak van vier geleden opnieuw doorlas, drong tot mij door dat ik nog onbetrouwbaar ben ook. Ik citeer uit de slotwoorden van die toespraak.

'Gedaan met het witte bureau in een afgelegen gebied van het D-blok.' Het witte bureau is bruin geworden en het D-blok heet nu GK 34. Maar met het bureau, waar het eigenlijk om ging, is het helemaal niet gedaan.

'Gedaan met de steun van bemoedigende collega's.' Die steun ondervind ik nog elke dag, met excuus aan die collega's.

'Gedaan met de wekelijkse koffie van het genootschap.' Het hele genootschap kan hier tegen mij getuigen.

Eén zin uit het slot van mijn toespraak is waar gebleken en dat ondervind ik nog elke dag. Hij luidt: 'En reeds koesteren Thom en ik plannen om Ruusbroecs *Opera Omnia* in compacte vorm uit te geven.' Die koestering heb ik in de afgelopen jaren wel eens verwenst. Het is namelijk gebleken dat een compacte uitgave geenszins tot een compacte werktijd leidt.

Koppig en onbetrouwbaar: hoe kan ik nu nog een slot aan dit dankwoordje breien dat uw aandacht verdient? Ik durf niet meer te zeggen met wat al dingen het nu gedaan is of gedaan zou moeten zijn. Volgens zijn biografie wist Ruusbroec soms ook niet meer wat te zeggen, zij het om minder beschamende redenen. Laat hij maar weer mijn redding zijn. Ik citeer uit zijn biografie en sluit daarmee af: 'Als de gave van het woord hem ontnomen werd, zei hij openlijk en zonder schaamte tot zijn toehoorders: "Kinderen, neem me niet kwalijk, maar het zal niet voor deze keer zijn." Hij groette ze en trok zich terug' (*Leven van Jan van Ruusbroec*, hst. 17).